

Diehtjuohkin fuolaheddjiide ja ohppiide Ungdata-guorahallama birra

Dán jagi čađahuvvo Ungdata-guorahallan du máná skuvllas. Buot mánát skuvllas ja gielddas leat bovdejuvvon searvat guorahallamii. Guorahallan čađahuvvo skuvllas giđa mielde. Ulbmil lea oažžut bajilgova mo mánáin ja nuorain lea, ja maid sii barget astoáiggis.

Guorahallama ulbmil

- Addit mánáide ja nuoraide vejolašvuoda mitalit báikkálaš politihkkáriidda ja eiseválddiide mo lea bajásšaddat gielddas.
- Addit máhtu mii sáhtta geavahuvvot go gielda galgá buoridit mánáid bajásšaddandili.
- Háhkát dutkandieđuid vai oažžut eanet máhtu mánáid bajásšaddandiliid birra báikkálaččat, riikaviidosáččat ja áiggi badjel.

Man birra mii jearahallat Ungdatas?

- Ustibat, astoáigi ja mediageavaheapmi
- Bearaš, skuvla ja lagašbiras
- Dearvvašvuhta, loaktin ja eallinkvalitehta
- Givssideapmi
- Sohabealli ja luohkkáceaahkki

Nuoraidceaahkis mii maiddái jearrat dáid birra:

- Njuolggadusaid rihkkun ja gárrenmirkogeavaheapmi
- Veahkaváldi ja vuortnuheapmi
- Váhnemiid oahppodássi

Mo čađahuvvo Ungdata?

- Lea várrejuvvon okta skuvlatiibma vástidit guorahallamii, ja ollesolmmoš lea das.
- Jearahallan čađahuvvo elektrovnnalaččat ja galgá logget sisa Ungdata vástidansiidui soittolaš háválaskodain. Koda ii sáhte čatnat sutnje gii vástida.
- Oahppit vástidit go russejit jearahallanskovái.
- Jearahallanskovi gažaldagat ja vástádusat sáhttet lohkojuvvot sidjiide geat dan háliidit. Dát eaktuda ahte geavahuvvojit bealljebilttut.
- Muhtun oahppit sáhttet dárbbasit láchima vai sáhttet searvat. Skuvla lea ožžon dieđu man láchkai sáhtta láchit.

Gearggusvuhta

Skuvladearvvašvuodabálvalusas lea gearggus dustet sin geat dárbbasit dan, guorahallama maŋjá.

Lea eaktodáhtolaš searvat

- Oahppit mearridit ieža háliidit go searvat vai eai.
- Sii geat vástidit, sáhttet guođdit vástitkeahttä gažaldagaid maid eai hálit vástidit, ja sáhttet gaskan heaitit vástideames jus dan háliidit.

Fuolaheddjiid miehtan

- Don fuolaheaddjin mearridat galgá go du máná searvat guorahallamii vai ii.
- Jus don háliidat iežat máná galgat searvat, de it dárbbas bargat maidege.
- Jus don it hálit iežat máná galgat searvat, de fertet dieđihit dan gulahallanoahpaheaddjái/skuvlii ovdal go guorahallan álgá.

Personsuođjalus

- Jearahallan lea anonyma. Ii leat vejolaš identifiseret ovttaskasolbmuid dieđuin mat čohkkejuvvovit sisa.
- Buot vástádusat meannuduvvojit luhtolaččat.

Guorahallama ovddasvástideaddji

Jearahallama čađahit Velferdsforskningsinstituttet NOVA OsloMet – stuorragávpotunivertehta ja gárrenmirkkosuorggi regionála gealboguovddáš (KORUS) gieldda gohččuma vuodul.

Oktavuodadieđut

Váldde oktavuoda skuvllain dahje iežat regionála KORUS:in oažžut eanet dieđuid jearahallama birra.

Váhnemat sáhttet oažžut jearahallanskovi dárogillii dahje eangalsgillii jus váldet oktavuoda KORUS:in.

[Eanet dieđut guorahallama birra leat Ungdata neahttasiiduin](http://www.ungdata.no/informasjon-til-ungdom-og-foresatte/)
<http://www.ungdata.no/informasjon-til-ungdom-og-foresatte/>